

## Секція № 2 ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО

УДК 330.3

Budyaev.maxim@gmail.com

**Будяєв М. О.,**  
аспірант  
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима  
Гетьмана

**Maksym Budiaiev,**  
Postgraduate student  
KNEU named after Vadim  
Hetman

### ІННОВАЦІЇ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ- НОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

### INNOVATIONS AS THE MAIN FACTOR OF ENTERPRISE INVESTMENT ATTRACTIVENESS IMPROVEMENT

**Анотація.** Висвітлено специфіка визначення понять та їх відмінності. Окреслено основні зв'язки між інноваціями та інвестиційною привабливістю.

**Ключові слова:** інвестиційна привабливість підприємства, класифікаційні ознаки інвестиційної привабливості, інновації, інвестиційно-інноваційний процес

**Abstract.** Specifics and differences in terms «investment attractiveness» and «innovations». The way of interaction of investment and innovation activities in entrepreneurship is proposed.

**Key words:** investment attractiveness of enterprise, classification attributes of the investment attractiveness, innovations, investment and innovation process

На сучасному етапі розвитку світової економічної системи головна роль інвестицій та інвестиційної діяльності в життєвому циклі підприємств і країн у цілому не викликає сумнівів. Достатній кількісний і високий якісний склад інвестиційних ресурсів — це основа для тривалого, ефективного функціонування системи, чи іншими словами, додаткового джерела суспільної користі (основне завдання будь-якого суб'єкта економічних відносин чи економічної системи приносити додаткову суспільну корисність). Проте відкритим залишається питання об'єкта інвестицій. Узагальнюючим поняттям вибору об'єкта — є інвестиційна привабливість.

Велика кількість вітчизняних та іноземних науковців вивчали питання інвестування та інвестиційної діяльності: О. Амоша, Г. Г. Бірман, І. Бланк, В. Бочаров, Ю. Брігхем, В. Гесць, О. Коюда, В. Коюда, Л. Лігоненко, Г. Марковиць, О. Носова, А. Пересада, Н. Трясціна, Л. Чорна, У. Шарп, О. Ястремська, С. С. Донцов,

І. О. Бланк, О. А. Андраш, Д. В. Коробков, А. П. Гайдуцький, В. В. Бочаров.

В економічній науці немає єдиного підходу до визначення суті поняття «інвестиційна привабливість підприємства». Найцікавіша думка вітчизняних науковців (Л. О. Чорна) — розглядати інвестиційну привабливість підприємства «як взаємозв'язок двох характеристик: з боку економічного змісту(інвестиції) і з боку психологічної форми (привабливість)» [4].

У науковій літературі існують різні підходи до класифікації [1], проте на думку автора найчіткішою і найзрозумілішою є класифікація за рівнем впливу. Усі фактори формування інвестиційної привабливості доцільно розділяти за рівнем впливу на макро-, мезо-, мікрофактори.

До факторів макрорівня відносять загальну стратегію та політику держави з кожного питання; рівень росту ВВП та інших показників діяльності (сальдо торговельного балансу, рівень оподаткування); захист прав інвесторів, інтелектуальних прав, прав людини та прав працівників; рівень освіченості та інші. До факторів мезорівня відносять схожі показники як і в макрорівні, тільки визначені для певного регіону. Унікальними факторами для цього рівня є характеристика місцевих ринків, ресурсна база регіону, наявність особливих умов ведення бізнесу (ВЕЗ), ступінь автономії регіону. Найважливішим є мікрорівень, тобто рівень підприємства, до якого відносять, перш за все, аналіз власників підприємства, характеристики ліквідності та платоспроможності, кадрові ресурси, соціально-психологічний клімат на підприємстві, форму та стиль керівництва, наявність новітніх розробок (R&D), відсоток реінвестування у інновації.

При визначенні інвестиційної привабливості підприємства будь-яким методом необхідно враховувати фактори кожного рівня. Проте для аналізу сучасної практики вибору об'єктів для інвестування стає очевидно прямий зв'язок між рівнем інноваційності підприємства та рівнем інвестиційної привабливості.

Загалом інвестиції в інновації призводять до зменшення собівартості продукції, здешевлення основного капіталу, підвищення якісних характеристик і відповідності сучасним вимогам. Окрім того, інновації суттєво впливають на дію закону спадної віддачі виробничих факторів (проте не нівелюють їх), і тимчасово (до часу появи новішої та ефективнішої розробки) вирішують питання обмеженості ресурсів. За Марксом, «накопления с целью промышленного инвестирования применяются как результат конкурентной гонки за преимуществами, которые дают возможность

внедрення самої нової техніки в устареваюче виробництво, чтобы обеспечивать наибольшую прибыль (сверхприбыль)», що є основоположним фактором інвестиційної привабливості.

Вкладення коштів у різні інноваційні сфери виробництва створюють різний вплив на інвестиційну привабливість. Прикладом може бути сфера теплозбереження, енергозбереження та екології.

Згідно з цим визначенням, до екологічних інновацій можна віднести [2]:

- ✓ розробку, створення та впровадження нових технологічних процесів та технологічних циклів розробки;
- ✓ розробку та застосування ресурсозберігаючої техніки, маловідходних технологій;
- ✓ освоєння нових територій, а також розширення діючих з урахуванням екологічної безпеки населення і виробництва;
- ✓ впровадження нових організаційних форм, включаючи удосконалення організаційно-територіальної структури потенційно небезпечних виробництв з метою зниження їх екологічної небезпеки;

Існує певна залежність: екологічні інвестиції — зменшення екологічних платежів — збільшення прибутку — окупність інвестицій — підвищення інвестиційної привабливості [3].

Дана залежність характерна не тільки для екологічних інновацій, а і для інвестицій у всі інноваційні сфери. Також головною рисою залежності є спіральний характер, тобто збільшення інвестиційної привабливості призводить до можливості отримання більшого обсягу інвестицій, що призводить до нового підвищення інвестиційної привабливості, проте на якісно вищому рівні, який характеризується власним рівнем конкуренції.

Для кращої ілюстрації важливості інновацій у формуванні та підвищенні інвестиційної привабливості підприємств скористаємося досвідом Франції. За інформацією Агенції з інвестицій та інновацій (Франція) [5] R&D відіграє вирішальну роль у створенні інвестиційних стратегій підприємств. 29 % усіх інвестицій приходяться на розробку винаходів та їх впровадження. Для порівняння, в США даний показник складає 14 %, у Фінляндії — 15 %. Також за проведеним дослідженням TNS Sofres-AFII 4 основних факторів інвестиційної привабливості є:

- близькість до ринків збуту та наявність контрагентів (77 %);
- якісний та кількісний склад працівників (76 %);
- можливість кооперації з університетами та іншими навчальними закладами (73 %);
- рівень державної допомоги при R&D (68 %).

## Література

1. Буднікова Ю. В. Інвестиційна привабливість підприємства та фактори впливу на неї / Ю. В. Буднікова // Інноваційна економіка. — С. 194—197.
2. Кузнєцова Т. В. Напрями впровадження екологічних інновацій в промисловому комплексі регіону [Електронний ресурс] / Т. В. Кузнєцова, Л. Г. Сіпайло. — Режим доступу: <http://investycii.org/investuvanya/konferentsiji/problemy-formuvanya-ta-rozvytku-inovatsijnoji-infrastruktury/napryamky-vprovadzhenya-ekolohichnyh-inovatsij-v-promyslovomu-kompleksi-rehionu.html>
3. Чирков С. О. Екологічне інвестування діяльності підприємства / С. О. Чирков // VII Міжнар. наук. конф. студ. і молод. вчених: Проблеми управління виробничо-економічною діяльністю суб'єктів господарювання, ДонНТУ, 18 квітня 2013 р. — Донецьк, 2013. — С. 87—89.
4. Чорна Л. О. результативна стратегія досягнення інвестиційної привабливості підприємства // Інвестиції: практика та досвід. — № 24. — 2008. — С. 4—6.
5. Офіційний сайт АФП [Електронний ресурс]: <http://www.invest-in-france.org/fr>

УКД316.354:351/354

verba@imc-ukraine.com

**Вербба Вероніка Анатоліївна,**  
д-р екон. наук,  
доцент, директор  
Інституту управлінського  
консультування КНЕУ, Україна

**Verba Veronika,**  
Doctor of Economics, Head of  
the Institute of Management  
Consulting of KNEU, Ukraine

### **ПЕРЕДУМОВИ УСПІШНОЇ ВЗАЄМОДІЇ АГЕНТІВ СТВОРЕННЯ І ВПРОВАДЖЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ІННОВАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ**

### **PRECONDITIONS FOR SUCCESSFUL INTERACTION OF AGENTS OF ESTABLISHING AND IMPLEMENTATION OF MANAGEMENT INNOVATIONS IN THE COMPANY**

**Анотація.** Визначено вплив різних суб'єктів на успішність розробки та впровадження у практику підприємств управлінських інновацій. Встановлено передумови і форми успішної взаємодії внутрішніх і

**Summary.** Influence of different subjects on success of development and implementation of management innovation in the companies is determined. Preconditions and forms of successful interaction of internal